

A túlvilág dúdolása

Koszorú árnyékokkal a fiatal József Attilának

1

*Nem lehetek külön világ sehogy,
a valósággal egybe tartozom, de
azt is be kell látnom fel-felnevetve,
hogy nem vagyok se tárgy, se egy dolog.*

*Nem tudom, honnan kaptam tudatot,
ez akár titok is lehetne,
ha járna lélek még föl az egekbe,
nem tartaná itt a jó unalom.*

*Lehet a szellem villanyóra?
Szorult-e fej már észadóra,
vagy meglepődve nyitotta szemét kerekre,*

*mert tudta az átváltozás szabályait?
Még az úr árnyéka is elvakít,
bolygó a lélek soha nem lehetne.*

2

*Bolygó a lélek soha nem lehetne,
de lehetne talán egy kisebb meteor,
és kibújhat a gravitáció alól,
mikor a fény hátán üget a beste.*

*Lehet a szellem villanyóra?
És úthenger lehet a gondolat?
Ha kilapít egy félóra alatt,
a tévedésnek jöttél épp kapóra.*

*Állhatsz-e bosszút az ideológián?
Az esélyed erre igen sovány.
Pedig mennyi örömed volna benne!*

*Bejuthat-e élő a túlvilágra,
juthatna-e jövője nyomára?
Csak akkor, hogyha mindent elfeledne.*

3

*Csak akkor, hogyha mindent elfeledne,
volna a lélek vándorlásra méltó.
De legyél egy kicsit megértő,
így önmagától mindent elfalazna.*

*Állhatsz-e bosszút az ideológián?
Vagy az maga ideológia,
hogy a léleknek nincsen semmije,
mi túlmutatna egyetlen test életén.*

*A halandóság gazdái vagyunk –
vagy az öröklét szolgálói legyünk?
A gond, mint egy rövid életű hegy,*

*mit elsöpör egy úr-házmester
arcán hamis embermaszkkal.
Az öntudat bennem gyakran kihagy.*

4

*Az öntudat bennem gyakran kihagy,
de a világtudat akkor ébred fel,
haláltudatra mégsem építhet az ember,
a semmi-tudat mondja meg, ki vagy.*

*A halandóság gazdái vagyunk,
az öröklétnek viszont rabszolgái.
A túlvilágon nem tudom megállni,
hogy felkeressem kollektív agyunk.*

*Amit mindenki tud a túlvilágon,
elfér egy vékony könyvben is.
Mit elfeledtem, egyszer visszavárom:*

*a lélek ajtaján benyit.
Ezért lakom rég ajtó nélküli szobában.
Egy gépvárosban élek nagyvidáman.*

5

*Egy gépvárosban élek nagyvidáman,
de én azért nem alkatrész vagyok.
Magamra ismerek a géphibában,
hogy ki javított ki, előttem titok.*

*Amit mindenki tud a túlvilágon,
itt érthetetlen rejtelem marad.
Ami itt egyszerű, akár egy álom,
halálba át nem vihető adat.*

*Mindig sokat beszélnek a kevésről,
a ritkaság az gyakran érdekes.
Az átlagos a legtöbbször lötyög,*

*a lényeghez kevés lehet.
Az örök árnyék villan és feléd dől,
egy gép a sok nemlétező között.*

6

*Egy gép a sok nemlétező között,
csak anyagról tud és anyag maradhat,
a mélyéről hiába nyílik ablak,
mögötte nem látsz mást: másik falat.*

*Mindig sokat beszélnek a kevésről,
csak egy kevés kéne kijutni innen,
de ezt már elhallgatják a kevésből,
épp ezzel fecsegnek ki mindent.*

*Nincsen beszédes hallgatás, de nincs ám,
a nemléten túlról kolomp zörög,
egy nyáját hajtának arra az ördögök,*

*ha benne vagy, már ne tekints rám,
bár pillantásod sose unnám.
Ki élni jár, az rosszul öltözött.*

7

*Ki élni jár, az rosszul öltözött,
de léte megkímél még így is annyi
gondtól, mi, ha nem lesz, ránk fog maradni.
Eltévedünk véletlenek között.*

*Nincsen beszédes hallgatás, de nincs ám,
a halál inkább pusztító vita,
avval, minek tilos elmúlnia.
Kérlek, Uram, csukott szemmel tekints rám!*

*Ne hallgass eszedre, hogyha gondolkozol,
ne nézz nézetekre a világfa alól.
Mi kezdődött a kezdetek korában?*

*Alig van emlékem az ősvilágból.
Egy láng a földről föl az égbe táncol,
mert semmi volt a lét előtt korábban.*

8

*Mert semmi volt a lét előtt korábban,
ettől egy kicsit ideges lehet
bárki, és az is általában.
Mért túród el a gyilkos végzetet?*

*Ne hallgass eszedre, hogyha gondolkozol,
a szívedre se szívügyekben,
vond ki magad az ösztönök alól,
szemed ne szépséget keressen.*

*Ne mérd a jót a szépséggel soha,
még akkor se, ha a rossz rondasága
korokon nyúlik végig egyhuzamban,*

*és foltokat égetett a világba.
Néha a távolba megyek haza.
Elképzelt bolygók kerengnek agyamban.*

9

*Elképzelt bolygók kerengnek agyamban,
amelyeken valódi városok
és elképzelt országok is akadnak,
a lét s nemlét már házasok.*

*Ne mérd a jót a szépséggel soha,
ne adj át többet magadból magadnak,
hiába volnál ennek jó oka,
mint amit érted mások is megadnak.*

*Az öneladás maga büntetés,
ha nem jön be, akkor se lesz kevés,
bár alkudozni régesrég meguntam.*

*De akkor még egyben maradhatok,
ha bolygóközi útra indulok,
ha imát mormolok néha magamban.*

10

*Ha imát mormolok néha magamban,
a hallgatásból veszem az erőt,
ha meghallom a zenét a szavakban,
tudom, a lélek bent fehérre főtt.*

*Az öneladás maga büntetés,
az önmegvétel se felmentés persze.
Milyen kereskedőnek van rá mersze,
melyik kivégzés volt zenés?*

*Ettől még nem bújhatsz ki az adó alól,
amit megfizetni köteles csalásért,
aki a nemlétező dolgokkal rokon.*

*S mivel a rokona nem állhat jót magáért,
létformája szépségéről dalol.
Nem változtatni kell a dolgokon.*

11

*Nem változtatni kell a dolgokon,
hanem a dolgokká átalakulni.
Nem hangok közt bolyongani vakon,
hanem azt kihallgatni, a való mi.*

*Ettől még nem bújhatsz ki az adó alól,
amit a többieknek fizetni kéne,
de nincsen hitel persze a felére,
a léthatár ez, és minden alóla szól,*

*a nemlétnek is van néha szava.
Ott zöld a nappal és sárga az éjszaka,
a talaj kék, hiszen még az se földi.*

*Ott járni tudsz az ég falán, akár a légy,
a szél lenget, mint botját a pribék,
de nem szabad a rosszba beletörni.*

12

*De nem szabad a rosszba beletörni,
mint kés a sebbe, ha rosszul öl, aki öl,
vagy ha rendőr faggat, és azt se tudod kiről
akar megtudni és mit; így nehéz legyőzni –*

*a nemlétnek is van néha szava.
Szónak is van néha nemléte,
úgy belekeveredik a beszédbe,
a hallgatásba nem fér be soha.*

*Lehet az anyag a legnagyobb kísértetlak?
Vannak-e szellemjárta dolgok? –
mikor jut idő ilyesmin tünődni?*

*Halál, én lassan örökre elhagylak!
A virág elhervad, ha boldog?
Ugyan! Nem a legjobb világ a földi.*

13

*Ugyan nem a legjobb világ a földi,
de nem is a legrosszabb azért,
most még nem kéne eltörölni,
ebben mindenki egyetért.*

*Lehet az anyag a legnagyobb kísértetlak?
Jut hely ott minden kísértetnek?
Néha gondolkodni is hagynak,
néha rendőrrel kísértetnek.*

*Mindent lefed a rémes réműlet-lakk?
Fehér vagy, amikor kihallgatnak,
az igaz vád is rágalom.*

*Ez a világ nem az én világom,
menekülnék belőle, pedig imádom,
a csontjaimat végül ráhagyom.*

14

*A csontjaimat végül ráhagyom
egy csonttalan, csupa lélek lidércre,
aki még életemben lemérte,
hogy a hiányaimra jó nagyon.*

*Mindent lefed a rémes réműlet-lakk,
elé papírtapéta húzható?
A megbékélés zsoldosai körbefogtak:
minden forintra öt forint adó.*

*Vagy egyszer csak leszűr egy égi kés,
átvág egy földi villanás?
Az ember a sok örömtől lerogy,*

*én persze nem ember vagyok, ha
valószínűtlenségem a lényeg megunta.
Nem lehetek külön világ sehogy.*

15 Mesterszonett

*Nem lehetek külön világ sehogy,
bolygó a lélek soha nem lehetne,
csak akkor, hogyha mindent elfeledne.
Az öntudat bennem gyakran kihagy.*

*Egy gépvárosban élek nagyvidáman,
egy gép a sok nemlétező között.
Ki élni jár, az rosszul öltözött,
mert semmi volt a lét előtt korábban.*

*Elképzelt bolygók kerengnek agyamban,
ha imát mormolok néha magamban.
Nem változtatni kell a dolgokon,*

*de nem szabad a rosszba beletörni.
Ugyan nem a legjobb világ a földi,
a csontjaimat végül ráhagyom.*

16 Árnyék-szonett

*Lehet a szellem villanyóra?
Állhatsz-e bosszút az ideológián?
A halandóság gazdái vagyunk –*

*amit mindenki tud a túlvilágon.
Mindig sokat beszélnek a kevésről:
nincsen beszédes hallgatás, de nincs ám!*

*Ne hallgass eszedre, hogyha gondolkozol,
ne mérd a jót a szépséggel soha.
Az öneladás maga büntetés,
ettől még nem bújhatsz ki az adó alól,*

*a nemlétnék is van néha szava.
Lehet az anyag a legnagyobb kísértetlak?
Mindent lefed a rémes rémület-lakk?
Vagy egyszer csak leszúr egy égi kés?*